

Obsah

Úvod	5
1 Vymezení sociální deviace	7
1.1 Vývoj názorů a koncepcí na deviantní chování	7
1.2 Sankce a sociální kontrola v kontextu sociální deviace	15
1.3 Teorie sociálních deviací	19
1.4 Sociální patologie jako negativní deviace	26
2 Problematika závislostního chování	29
2.1 Teorie vzniku závislostního chování	31
2.2 Faktory vzniku závislosti	39
2.3 Učitel jako sociální pracovník	47
3 Tradiční typy závislostního chování	53
3.1 Drogová závislost	53
3.2 Závislost na alkoholu	56
3.3 Tabakismus	61
3.4 Závislost na hracích automatech	63
4 Nové formy závislostního chování	70
4.1 Netomanie – závislost na internetu	70
4.2 Závislost na televizi	72
4.3 Sexuální závislost	74
4.4 Závislost na práci	74
4.5 Patologické nakupování	76
4.6 Bulimie	76
5 Závislostní chování u osob s postižením	78
5.1 Rizikové faktory u jedinců s postižením	79
5.2 Zdravotní komplikace u osob s postižením	83
6 Osoby s mentálním postižením	85
6.1 Závislostní chování u osob s mentální retardací	85
6.2 Dospělí jedinci s mentálním postižením a návykové látky	87
6.3 Zneužívání tabáku u osob s mentálním postižením	89
6.4 Specifika situace mentálně postižených v ČR	89
7 Osoby s tělesným postižením	93
7.1 Závislostní chování u osob s tělesným postižením	94
7.2 Klinické a epidemiologické studie	95
7.3 Typologie tělesně postižených vzhledem k návykovým látkám	96
7.4 Zneužívání předepisovaných léků u tělesně postižených	97

7.5	Screening a diagnostika	98
7.6	Možnosti intervence	106
8	Osoby s ADHD a přidruženými poruchami emocí a chování ...	107
8.1	Závislostní chování u osob s ADHD	111
8.2	Epidemiologické a klinické studie	112
8.3	Screening a hodnocení klienta s ADHD	114
8.4	Léčba závislostí u klientů s ADHD	114
9	Osoby se sluchovým postižením	117
9.1	Závislostní chování u osob se sluchovým postižením	119
9.2	Rizikové faktory vedoucí ke zneužívání návykových látek u sluchově postižených	120
9.3	Vliv komunity neslyšících na zneužívání návykových látek	122
9.4	Diagnostika závislosti a zhodnocení stavu sluchově postiženého klienta	123
9.5	Minnesotský program léčby závislostí určený pro jedince se sluchovým postižením	124
9.6	Doporučení pro prevenci a léčbu závislostí u sluchově postižených ...	126
10	Osoby se zrakovým postižením.....	128
10.1	Závislostní chování u osob se zrakovým postižením	128
10.2	Léčba závislostního chování u zrakově postižených	129
11	Teoretické vymezení kvality života (QoL)	132
11.1	Subjektivní a objektivní dimenze kvality života	135
11.2	Vnější a vnitřní činitele kvality života	136
11.3	Rozdělení dimenzí kvality života za účelem měření	137
12	Kvalita života osob závislých na alkoholu	143
12.1	Výzkumy kvality života zaměřené na osoby závislé na alkoholu	143
12.2	Nástroje měření kvality života u osob zneužívajících alkohol	144
12.3	Současný výskyt duševní poruchy a zneužívání návykových látek – jejich vliv na kvalitu života	147
12.4	Vliv sociálního prostředí na kvalitu života osob zneužívajících alkohol	147
12.5	Změny v kvalitě života spojené s abstinencí nebo minimálním a kontrolovaným pitím alkoholu	148
12.6	Kvalita života jako prediktor relapsu závislosti a ukazatel při plánování a hodnocení úspěšnosti léčebných programů	149
	Závěr.....	151
	Literatura.....	153